

Списание

на Българската
академия
на науките

Journal
of the Bulgarian Academy of Sciences

КНИЖКА
6/2008
VOLUME

ГОДИНА
CXXI
YEAR

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Чл.-кор. БОГДАН ПЕТРУНОВ, чл.-кор. ГЕОРГИ МАРКОВ,
ст.н.с. I ст. д.т.н. ИВАН НЕДКОВ, ст.н.с. I ст. д.ф.н. СТЕФАН СМЯДОВСКИ,
чл.-кор. ХРИСТО ЦВЕТАНОВ, чл.-кор. ЧАВДАР РУМЕНИН,
акад. ЯЧКО ИВАНОВ (главен редактор)

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

Чл.-кор. АНГЕЛ БАЛТОВ, чл.-кор. БОГДАН ПЕТРУНОВ,
ст.н.с. д-р ВЛАДИМИР ЦАРЕВСКИ, чл.-кор. ГЕОРГИ МАРКОВ,
ст.н.с. I ст. д.т.н. ИВАН НЕДКОВ, ст.н.с. I ст. д.и.н. ЛЮБОМИР МИКОВ,
ст.н.с. I ст. д.ф.н. СТЕФАН СМЯДОВСКИ, чл.-кор. ХРИСТО ЦВЕТАНОВ,
чл.-кор. ЧАВДАР РУМЕНИН, чл.-кор. ХРИСТО ДАБОВСКИ,
акад. ЯЧКО ИВАНОВ (главен редактор)

Адрес на редакцията: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“,
1113 София, ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 6, ет. 2, тел. 873-74-27, 979/30-09

journbas@bas.bg
<http://www.ci.bas.bg/magazines/Bas-journal>

Редактор Маргарита Григорова
Художник Константин Жеков
Технически редактор Правда Глогинска
Предпечатна подготовка Христина Берова

Формат 60×84/8 Печатни коли 12,50

Печатница на Академично издателство „Проф. Марин Дринов“,
1113 София, ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 5

www.baspress.com

СПИСАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

ГОДИНА CXXI 6/2008
Основано през 1869 г.

JOURNAL OF THE BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

YEAR CXXI 6/2008
Founded in 1869

СЪДЪРЖАНИЕ

139 ГОДИНИ БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ И 170 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ПРОФЕСОР МАРИН ДРИНОВ

Тържествено събрание по случай 139-годишнината
на БАН и 170-годишнината от рождението на
проф. Марин Дринов / 3

В ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА БАН

Избрано ново ръководство на БАН / 11
Избран нов състав на Управителния съвет на БАН / 11

НАУЧЕН ДЯЛ

- З. Барболова – Механизми и причини за
формиране на нови фразеологизми в българския
език / 12
- Г. Високов, И. Недков – Същност и приложе-
ние на наноматериалите и нанотехнологиите / 22
- К. Димитров – Към въпроса за трако-гръцките
контакти в района на Стряма през V-първата по-
ловина на IV в. пр.Хр. / 35
- Г. Алексиев – Оценка на опасността при на-
воднения / 44
- Е. Пенчева, Е. Папазова, С. Кочанковски
– Межкултурни различия в личностните про-
фили на ученици и студенти от България и Маке-
дония / 53
- М. Аргирова-Герасимова, С. Анева, Н. Ка-
зански, Н. Байкова – Редки и ценни рус-
ки книги в академичния библиотечен фонд / 61

ГОДИШНИНИ И ЮБИЛЕИ

Панагюрище чества 170-годишнината от рождение-
то на професор Марин Дринов / 68
60-годишен юбилей на Института по физиология на
растенията „Акад. Методий Попов“ / 70

CONTENTS

139 YEARS BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES AND 170 YEARS FROM THE BIRTH OF PROFESSOR MARIN DRINOV

Official Celebration of the 139th Anniversary of the Bul-
garian Academy of Sciences and 170 Years from the
Birth of Professor Marin Drinov / 3

AT THE GENERAL ASSEMBLY OF BAS

Newly Elected Management of BAS / 11
Newly Elected Members of Board of Managers of BAS / 11

SCIENTIFIC SECTION

- Z. Barbolova – Mechanisms and Causes for Forma-
tion of the New Phraseologisms in Bulgarian / 12
- G. Visokov, I. Nedkov – Essence and Application
of Nanomaterials and Nanotechnologies / 22
- K. Dimitrov – On the Thracian-Greek Contacts in the
Valley of Stryama during the 5th – First Half of the 4th
C. BC / 35
- G. Alexiev – Flood Hazard Assessment / 44
- E. Pencheva, E. Papazova, S. Kochankovski
– Cross-Cultural Differences in the Personal Profiles
of Pupils and Students from Bulgaria and Macedonia
/ 53
- M. Argirova-Gerasimova, S. Aneva, N. Ka-
zanski, N. Baikova – Rare and Valuable Russian
Books in the Library Collection of the Bulgarian Aca-
demy of Sciences / 61

ANNIVERSARIES AND JUBILEES

Celebration of the 170th Anniversary of Professor Marin
Drinov in Panagurishte / 68
60th Anniversary of the Institute of Plant Physiology
“Academician Metodiy Popov” / 70

Мария Аргирова-Герасимова, Събина Анева,
Никола Казански, Нели Байкова

РЕДКИ И ЦЕННИ РУСКИ КНИГИ В АКАДЕМИЧНИЯ БИБЛИОТЕЧЕН ФОНД

Централната библиотека на Българската академия на науките е първата научна библиотека в България, създадена през 1869 г. като книжна сбирка на Българското книжовно дружество (от 1911 г. Българска академия на науките). Тя управлява 49 специални библиотеки, организирани към институти и лаборатории на Академията, с които изгражда единна библиотечна мрежа. Нейната основна мисия е да обслужва българската наука и чрез съчетанието на традиционните и модерните технологии и услуги да се изгражда и развива като съвременен библиотечно-информационен център с интеграционни връзки с библиотеки в страната и чужбина. Нейната водеща стратегия е неразривно свързана със стратегията на Българската академия на науките, с националните интереси и световните тенденции за информационно осигуряване на научните и приложни изследвания и за опазване на културно-историческото книжовно наследство.

Единният библиотечен фонд наброява над 1 920 000 тома научна и художествена литература на традиционни и електронни носители, на български и чужди езици, предназначена да осигурява библиотечно-информационното обслужване на българската наука в съответствие с общочовешките ценности и националните интереси. Централната библиотека е водеща библиотека в страната, която реализира активно международно сътрудничество за изграждане на научнозначими и стратегически фондове, за осигуряване на достъп до чужди бази от данни, за интеграция със световните информационни ресурси, за дигитализация на ценни и редки книги. Многобройните по съдържание, език и вид библиотечни документи са организирани в отделни колекции съобразно произхода, предназначението им, ролята им в библиотечното обслужване, историческото им значение като памет на нацията и т.н.

В Централната библиотека традиционно се извършва изследователска дейност за изучаване на състава и съдържанието на фондовете чрез разработване или участие в международни проекти като например „Немски исторически фон-

дове“, „Руска книга 1918-1926 г.“, „Старопечатната българска книга“, „Българска периодика 1844-1944 г.“ и др. От 2006 г. се постави началото на нов проект за присъствието в академичния библиотечен фонд на руски книги, публикувани до 1917 г. Извършеният изчерпателен и задълбочен анализ в количествен, хронологичен и съдържателен аспект разкри една изключително интересна и досега неизследвана част на академичния библиотечен фонд. Неоспорим е фактът, че в библиотеката на Българското книжовно дружество, днес Централна библиотека на Българска академия на науките, по силата на исторически, културни и политически връзки броят на славянската и особено на рускоезичната литература е значителен. В академичния библиотечен фонд се съхраняват 3545 заглавия руски книги, публикувани през периода 1700-1917 г.

Хронологичната характеристика на книгите показва, че най-значителен е броят на публикуваните през 1860-1899 г. – 58% или 2056 заглавия; следвани от заглавията за 1900-1917 г. – 35,3%, или 1249 заглавия. Сравнително малко са заглавията, издадени през 1700-1859 г. – 6,7%, или 240. Те са комплектувани основно чрез дарения и международен обмен с библиотеките на Руската академия в Санкт-Петербург, на университетите в Санкт-Петербург, Харков, Казан, на славянските комитети в Москва, Киев, Одеса и т.н. Част от заглавията са включени в обособените лични колекции на български учени, обществени и културни дейци, подарени на Централната библиотека, като например тези на Васил Д. Стоянов, Стоян Михайловски, Никола Сакаров, Николай Дилевски, Марко Балабанов, Станимир Станимиров, Петър Дървингов и т.н.

За да се установят сред тях редките и ценни книги, отпечатани в Русия, направихме проучвания и сравнения с библиографии и справочни издания, в които те се изброяват и представят.*

*Березин, Н. Русские книжные редкости: Опыт библиографического описания редких книг с указанием их ценностей. М., 2004. 288 с.; Мицлов, С. Р. Редчайшие книги, напечатанные в России. С.-Петербург, 1904. 50 с.

В резултат констатирахме наличието на 14 уникални заглавия, които се съхраняват във фондовете на Централната библиотека, Института по история, Института за литература, Института за изкуствознание:

БИЛБАСОВЪ, В. А. *История Екатерины Второй. Т. 1-й, 1890.* След отпечатването на книгата тя изключително бързо се разпродава. Библиотеката притежава и томове 2 (1890) и 12, част 1 и 2 (1896), при това т. 2 въобще не е бил пуснат в продажба. Вероятно в библиотеката е постъпил като дарение;

БОГДАНОВИЧЪ, И. *Душенька, древняя повесть въ вольныхъ стихахъ, 1809;*

ВЕБЕРЪ, Г. *Всеобщая история. 15 частей, въ 16 томахъ, 1886-1893.* Притежаваме второто издание Т. I-IX, 1890-1896;

ГОГОЦКІЙ, С. *Философскій лексиконъ. Въ 4-хъ томахъ, 1859-1866;* В много малко библиотеки се намират и 4-те тома;

ДРАГОМАНОВЪ, М. *Малорусскія народныя преданія и разказы, 1876;* Отпечатана е в 600 екз., които много бързо се разпродават, среща се изключително рядко;

ДЮВЕРНУА, А. *Система основныхъ элементовъ и формъ славянскихъ нарѣчій, 1872.* Отпечатана е само в 100 екз.;

ИЗБОРНИКЪ Великаго князя Святослава Ярославича, 1073. Факсимилно издание на този старинен ръкопис, отпечатано през 1880 г. в 300 екз. Съдържа 266 листа снимки, изработени чрез фотолитографски методи. Притежаваме 2 екземпляра от него. Единият екземпляр носи номер 42 от обявения тираж от 300 екземпляра и се е съхранявал в библиотеката на царската фамилия. Постъпва в Централната библиотека през 1948 г. Вторият екземпляр не е номериран, но има надпис „Изъ книгъ Н. П. Лихачева. Екземпляръ Генн. Феод. Карпова. Н. Л. 1921 г.“ В библиотеката е регистриран през 1950 г. В Централната библиотека се съхраняват още 3 екземпляра – факсимилни издания от 1983 г., в които се съдържа и научният апарат на изданието. Изданията се отличават от тези от 1880 г., тъй като през изминалия стогодишен период са извършени многобройни издирвания и реставрационни дейности;

КАРЬЕРЪ, М. *Искусство въ связи съ общимъ развитіемъ культуры и идеалы челоѳчества. В 5 томахъ, 1870-1875.* Притежаваме само т. 1-4. Т. 1 се счита за рядък екземпляр. Особено ценен е т. 5, който е изгорял още преди да постъпи в продажба;

КОНДАКОВЪ, Н. *Византійскія эмали. Собрание А. В. Звенигородскаго, 1889-1892.* Изданието е изработено със съдействието на видни изкуствоведи и археолози. То съдържа и портрет на А. В. Звенигородски. Отпечатано е в 600 номерирани екземпляра на руски, френски и немски език по – 200 екз. на всеки език. Портретът се е прилагал само към тези екземпляри, които са раздадени на близките на съставителя. Централната библиотека притежава два екземпляра от това неповторимо луксозно и изящно

оформено издание с кожена подвързия и инкрустации от злато, с цветни илюстрации и текст, с красиво орнаментирани заглавни букви и с портрета на А. В. Звенигородски. Книгите са без суперобложка, но с орнаментирани разделители. Първият екземпляр е на руски език и е под номер 129. Той е подарен от самия автор акад. Н. П. Кондаков вероятно през 1922 г. по повод избирането му за почетен член на Българската академия на науките. Вторият екземпляр е на френски език, под номер 142 и е подарен на българския цар Фердинанд I Сакскобургготски. Впоследствие е предаден на академичната библиотека. В българските библиотеки се съхраняват още два екземпляра: един на руски език, подарен от Н. П. Кондаков на библиотеката на Софийския университет, и един на немски език, намиращ се в Народна библиотека „Иван Вазов“ в Пловдив, закупен през 1927 г. от директора на библиотеката Борис Дякович;

ПАМЯТНИКИ старинной русской литературы. Вып. III-IV. 1860-1862. Съдържа текстове от паметници на древната руска писменост, повести с религиозно съдържание, извлечени от ръкописи от XI до XVIII в. вкл. и от т.нар. народни ръкописи на „отречената“ апокрифна литература – вълшебства, гадания, предсказания, поверия, забранена от официалната власт, но широко разпространена и много популярна сред народа;

СОЛЛОГУБЪ, В. *Тарантасъ. Путевыя впечатлѣнія, 1845.* Книгата е забележителна с украсената си и гравирана първа страница, а също и с многобройните гравюри в текста и на отделни листове – пътници, търговци, помещици, слуги, чиновници, домове за почивка и пренощуване, цигански табор, селски празник, домашни животни, забележителности по маршрута – например Печорския манастир и т.н.;

ТАТИЩЕВЪ, С. С. *Императоръ Александр II. Его жизнь и царствование. Т. I-II, 1903.* Изящно оформено издание с пурпурна копринена подвързия, страниците са с позлатени ръбове. След заглавната страница е поместен портретът на император Александър Николаевич. Книгата е била притежание на цар Фердинанд Сакскобургготски и носи неговия екслибрис. Постъпва в Централната библиотека през 1950 г.;

ФАЙФЪ, Ч. *Исторія Европы XIX столѣтія. Въ 3-хъ томахъ, 1889-1890.* Книгата е изключително рядко срещана;

ЧЕРТКОВЪ, А. *Описание войны Великаго князя Святослава Игоревича противъ Болгаръ и грековъ в 967-971 годахъ, 1843.* Книгата има изящно и едновременно с това стилно и строго оформление. Подвързана е с тънка кафява кожа, с релефно щампован герб, ограден с винетка. Има две заглавни страници, оградени с цветна релефна винетка – стилизирани цветя в червено, жълто и синьо. Текстът също е поместен в рамка в бледозелен цвят. Приложени са 5 листа с цветни рисунки на ловни и военни действия и 1 план – карта с надпис: „Последното сражение под Дръстър (Силистра), 22 юли 971 года“.

Освен горепосочените книги, признати официално като редки, Централната библиотека съхранява и други не по-малко уникални издания като най-ранната руска книга във фондоте **ПАТЕРИКЪ**. *Киево-Печерска Лавра*, публикувана през 1702 г. Тя се намира в личната колекция на проф. Николай Дилевски и носи неговия екслибрис: стилизиран грифон в оранжево-кафяв цвят с надпис „Из книгъ Н. И. Дылевскаго“ и бележка, че е дар от А. П. Берков от 2 януари 1888 г. Книгата е трето издание, без заглавна страница; съдържа жития на светци – св. Антоний, св. Теодосий, св. Олимпий и т.н. Към всяко житие има черно-бели изображения на библейски сцени.

Трябва да споменем изданието от 1816 г. **МОЛИЕРЪ**, *Мизантропъ*. *Комедия въ 5 д., въ стихахъ*. На отделен лист пред заглавната страница е написано посвещение от преводача Фьодор Кокошкин: „Императорскому величеству, государыни Императрицы Маріи Федоровны. С благоговѣніемъ посвещаетъ вѣрнопопанный Федоръ Кокошкинъ“.

За българската история от особена важност е книгата, публикувана през 1824 г. в Москва: **КАЛАЙДОВИЧЪ**, *К. Иоаннъ Экзархъ болгарскій*. Книгата е придобита през 1935 г. чрез подарената лична библиотека на проф. Васил Златарски. Изданието е красиво оформено; на заглавната страница е изобразен герб с два льва, меч, почетна лента и три ордена за слава, както и значенателния надпис „Non solum armis“ (Не само с оръжие). В приложение към текста са поместени 16 литографии на писмени паметници, създадени до XV в.

Невъзможно е да се изброят всички редки и уникални издания, но не можем да не посочим една книга – принос към историята на императорските династии **ВЪ ПАМЯТЬ** *священнаго коронованія ихъ императорскихъ величествъ Николая Александровича и Александры Феодоровны, 14 мая 1896 г., Спб., 1896*. На корицата са щамповани в злато руският императорски герб и в сребро – образите на император Николай и императрица Александра Фьодоровна. Надписът гласи: „Корованіе въ Москвѣ 14 мая 1896 года“, който на заглавната страница е изписан и на френски език. Наред с текстовете, които описват церемонията, са изобразени руски царе и императори, императрици, цветни заставки, гербове, оръжия, одежди, печати и т. н.

Тематичният обхват на книгите се простира основно в областите на хуманитарните и обществените науки – 3155 заглавия или 89%. Те третира въпроси от историята, религията, военното дело, езикознанието, литературознанието, изкуството, музиката, философията, правото, образованието, възпитанието. Естествените науки, медицината, техническите науки, географията и селското стопанство са представени във фондовете с 390 заглавия или 11%.

Най-многобройни са заглавията на художествената литература – 23,7% от всички книги, или 839 заглавия. В тази група има превес руска-

та художествена литература с 578 заглавия на произведения на В. Г. Белински, Н. В. Гогол, И. А. Гончаров, Н. А. Добролюбов, Ф. М. Достоевски, А. С. Пушкин, М. Ю. Лермонтов, А. П. Чехов, И. А. Крилов, Д. И. Фонвизин, А. А. Фет, Н. Г. Чернишевски, Н. А. Добролюбов, Т. Шевченко, Л. Н. Толстой, И. С. Тургенев, Ф. И. Тютчев, М. Горки, Л. Андреев и мн. други. Чуждестранната художествена литература наброява 235 заглавия – преводи на съчинения на класиците на немската, френската, италианската, английската, славянските литератури – И. Гьоте, Оноре дьо Балзак, А. Дюма, Д. Алигиери, Г. Аннунцио, А. Доде, У. Шекспир, Е. По, Ф. Шилер, О. Уайлд и др., като например: **РУССОВЪ**, *С. Опытъ о подлинности Несторовой летописи, 1830*; **КОЦЕВЪ**, *Г. Театръ*. Т. 1, 1824; **СКОТЪ**, *С. В. Кентень Дюрвардъ или шотландецъ при дворѣ Людовика XI. Ист. роман, 1827*; **ГЕТЕ**, *И. В. Фауст. Трагедія. Украшенная картинами, 1848*; **ДЛЯ** *легкого чтенія. Повѣсти, рассказы, комедіи, путешествія и стихотворенія современныхъ русскихъ писателей, 1857*. Българската литература присъства с няколко автори и заглавия, между които: **ДРУМЕВЪ**, *В. Несчастное семейство, 1880*; **ВАЗОВЪ**, *И. Болгарское востаніе. Воспоминанія о событіяхъ 1876 г., 1884*. 26 заглавия на руски автори са посветени на делото на братята св. св. Кирил и Методий, Григорий Цамблак и други български първоучители: **ВИЛИНСКИЙ**, *С. Г. Сказаніе Черноризца Храбра о письменехъ славянскихъ, 1901*; **ПОПРУЖЕНКО**, *М. Синодикъ Царя Бориса, 1899*; **ЯЦИМИРСКИЙ**, *А. И. Григорий Цамблакъ. Очеркъ его жизни, административной и книжной дѣятельности, 1904*; **БОДЯНСКИЙ**, *О. М. Кирилъ и Мефодій. Собраніе памятниковъ..., 1865*; **ЖИЗНЬ** *и подвиги святыхъ Кирилла и Мефодія просвѣтителей славянъ, 1885*; **БИЛЬБАСОВЪ**, *В. А. Кирилъ и Мефодій. Ч. I–II, 1868–1871, и т.н.*

Значимо място заемат историческите съчинения – 18,7% или 663 заглавия относно историята на Асирия и Вавилон, Древна Гърция, Рим, Византия, Княжество Русия, древните българи, Англия, Френската революция, Германия, САЩ, Сърбия и т.н., като например: **МИЛЮТИНЪ**, *Д. Исторія войны 1799 года между Россіей и Франціей, 1857*; **ВИЗАНТИЙСКІЕ** *исторіки. Т. I–VIII, 1858–1863*; **ГЕРЦБЕРГЪ**, *Г. Ф. Исторія Греции и Рима, 1883*; **ГЕЙССЕРЪ**, *Л. Исторія реформаціи, 1882*; **ГИЗО**, *Ф. Исторія английской революціи. Ч. I–III, 1868*; **КАРАМЗИНЪ**, *Н. Сочиненія. Исторія государства Россійскаго. Т. 1–9, 1816–1821*; **ПОПОВЪ**, *Н. Россія и Сербія. Ч. I–II, 1869*; **ТИЕРИ**, *О. Исторія завоеванія Англіи норманами..., Ч. I–III, 1859–1860*; **ГИЛЬФЕРДИНГЪ**, *А. Собраніе сочиненій. В: 4 т., 1868–1874 и т. н.*

По въпросите на българската история Централната библиотека притежава съчиненията както на руски, така и на други автори, публикувани в Русия, като тези на Ю. Венелин, К. Иречек, Н. Барсов, М. Греков, М. Дринов. Например: **ВЕНЕЛИНЪ**, *Ю. Древніе и нынѣшніе*

болгаре въ политическомъ, народописномъ, историческомъ и религиозномъ ихъ отношеніи къмъ россиянамъ. Ш. 1–2, 1829–1841; **ВЕНЕЛИНЪ**, *Ю. Критическіе исслѣдованія объ исторіи Болгаръ, 1848*; **ВАСИЛЕВСКИЙ**, *В. Обновленіе болгарскаго патриаршества при царѣ Иоаннѣ Асенѣ II въ 1235 году, s. a. l.*; **ГИЛЬФЕРДИНГЪ**, *А. Письма объ исторіи сербовъ и болгаръ, 1855*; **ДРИНОВЪ**, *М. Заселеніе Балканскаго полуострова славянами, 1873*; **ИРЕЧЕКЪ**, *К. Исторія болгаръ, 1878*; **ЛАВРОВЪ**, *П. А. Къ вопросу о синодикѣ царя Борила, 1899 и др.*

Книгите в областта на обществените науки (социология, политика, икономика, право, военно дело, възпитание, образование, етнография, фолклор) са представени с 13,9% или 494 заглавия. В тази отраслова категория водещи са заглавията по военно дело – 138, посветени на войните с Германия, Франция, Япония, Турция. Освен книги притежаваме и атласи, схеми, карти на военни действия, сред които: **ПОХОДНИЯ** *записки артиллериста с 1812 по 1816 годъ. Т. 1–4, 1835*; **ГАЛЛЕРЕЯ** *гравированныхъ портретовъ генераловъ, офицеровъ и проч., которые мужествомъ своимъ споспѣествовали успѣхамъ Россійскаго оружія в теченіи войны начавшейся 1812 года, 1813*; **АТЛАСЪ** *сраженій XIX века, б. г. Многобройни са съчиненията, посветени на руско-турската война: ОПИСАНІЕ* *русско-турецкой войны 1877–78 гг. на Балканскомъ полуостровѣ. Т. 1–4, 1901–1906*; **СБОРНИКЪ** *матеріаловъ русско-турецкой войны 1877–1878 гг. на Балканскомъ полуостровѣ. Вып. 1–96, 1900–1910*; **АТЛАСЪ** *картъ, плановъ и схемъ къ Описанію Русско-турецкой войны 1877–78 гг. на Балканскомъ полуостровѣ, 1901 и т. н.* Централната библиотека притежава и книга, посветена на сръбско-българската война през 1885 г.: **БЕНДЕРЕВЪ**, *А. Сербско-болгарская война 1885 года, 1892.*

Правната тематика включва книги по държавно, конституционно, административно, наказателно, гражданско, църковно право както на Русия, така и на древния Рим, Англия, Франция. Тук можем да споменем ранното заглавие **ПОЛНОЕ** *собраніе законовъ Россійской имперіи съ 1649 года. Т. 5–6, 1830*; а също и: **МУРОМЦЕВЪ**, *С. Гражданское право древнего Рима, 1883*; **БОГДАНОВСКИЙ**, *А. Молодые преступники. Вопросы уголовного права и уголовной политики, 1870*; **ПОБЕДОНОСЦЕВЪ**, *К. Курсъ гражданского права. Ч. 1–3, 1880–1885*. Интерес представлява и съчинението за конституционното право в България: **ГЕОРГИЕВСКИЙ**, *Д. Гражданское управление в Болгаріи въ 1877–1879 гг., 1882.*

Заглавията в сферата на икономиката, политиката и социологията са сравнително малобройни – 140 тома, основно преводни, между които: **СМИТЪ**, *А. Исслѣдованія о природѣ и причинахъ богатства народовъ, 1866*; **ФРИМАНЪ**, *Э. Сравнительная политика, 1880*; **БЕБЕЛЬ**, *А. Соціализмъ и всеобщее избирательное право, 1905*; **СПЕНСЕРЪ**, *Г. Основанія соціологии, 1876*; **ФЕ-**

РАРЪ, *Ф. Семейный очаг. Мужчина и женщина, 1898*; **ЖОНВО**. *Женское образованіе въ Америкѣ, 1898.*

Книгите по въпроси на етнографията и фолклора – 57 заглавия или 1,6%, представят руската, белоруската, украинската сръбската, българската, турската етнология, нрави, обичаи, бит, легенди, вярвания, песни, обреди, анекдоти и т.н., като: **МЕТЛИНСКИЙ**, *А. Народныя южнорусскія пѣсни, 1854*; **КАРАВЕЛОВЪ**, *Л. Болгарскія народныя пѣсни, 1905*; **АНИЧКОВЪ**, *Е. В. Весенняя обрядовая пѣсня на западѣ и у славянъ. Ч. 1–2, 1903–1905*; **ГОРБУНОВЪ**, *И. Ф. Сцены изъ народного быта, 1874*; **ДРЕВНЯЯ** *болгарская пѣсня объ Орфее, открытая Стефаномъ Верковичемъ, 1867*; **ЯСТРЕБОВЪ**, *И. С. Обычаи и пѣсни турецкихъ сербовъ, 1886*; **КАЧАНОВСКИЙ**, *В. Памятники болгарскаго народнаго творчества, 1882 и т. н.*

Литературата по езикознание и литературознание наброява 301 заглавия или 8,5% и третира въпроси на руския език и на славянските езици – фонетика, граматика, морфология, синтаксис, диалектология, сравнително езикознание, история на руската литература, на славянската писменост и т.н. от руски и чужди автори – видни езиковеди – А. Хилфердинг, Ф. Буслаев, А. Буден де Куртене, Ф. Миклошич, П. Лавров, И. Срезневский, Н. Державин, М. Сперанский, А. Потенба, А. Селищев, А. Пипин, П. Шафарик, Н. Буало-Депрео, А. Яцимирский, Т. Флоринский и мн. други. Например **ДОБРОВСКИЙ**, *И. Грамматика языка славянскаго по древнему нарѣчію на коемъ Россіяне, Сербы и другіе славяне гр. исповѣданія и Далматі Глаголиты Римскаго исповѣданія имѣють церковныя книги. 1834*; **ВЕЛЕНЕЦКИЙ**, *К. Пиитика, 1849*; **ШАФАРИКЪ**, *П. Славянскіе древности, 1848*; **БОДЯНСКИЙ**, *О. О времени происхожденія славянскихъ письменъ, 1855*; **ГРЕЧЪ**, *Н. Начальная русская грамматика, 1852*; **БУСЛАЕВЪ**, *Ф. Историческая грамматика русскаго языка, 1869, и Русская хрестоматія, 1888*; **СРЕЗНЕВСКИЙ**, *И. Свѣденія и замѣтки о малоизвѣстныхъ и неизвѣстныхъ памятникахъ I–XI в., 1867*; **ПОТЕБНЯ**, *А. Изъ записокъ по русской грамматикѣ, 1888*; **МИКЛОШИЧЪ**, *Ф. Сравнительная морфология славянскихъ языковъ, 1889*; **ДЕРЖАВИНЪ**, *Н. Звуковыя особенности говора болгаръ-поселенцевъ, 1902.*

Речниците наброяват над 50 заглавия – езикови и тълковни, освен за немски, френски и английски език и за италиански, украински, гръцки, латински, арменски и т.н., като например: **ДОСИТЕЙ**, *К. Елинно-россійско-французской лексиконъ. Т. I–II, 1811*; **СЛОВАРЪ** *церковно-славянскаго и русскаго языка. Т. I–IV, 1847*; **ГРЕЧЕСКО-РУССКІЙ** *словарь, 1847*; **ПОЛНЫЙ** *латинскій словарь, 1862*; **КРАУЗЕ**, *В. Гомеровскій словарь, 1880*; **ДЮВЕРНУА**, *А. Словарь болгарскаго языка по памятникамъ народной словестности и произведеніяма новѣйшей печати. Т. I–II, 1889*; **ДАГБАШЯН**, *А. С. Полный русско-армянскій словарь, 1906*. Централната библиотека притежава и ценните многотомни издания:

ДАЛЬ, В. И. Толковый словарь живого великорусского языка. Т. I–IV, 1880–1882; СРЕЗНЕВСКИЙ, И. И. Материалы для словаря древнерусского языка по письменным памятникам. Вып. 1–4, 1895–1902 и др.

Энциклопедите – общи и отраслови са над 160 заглавия, сред които: ЭНЦИКЛОПЕДИЧЕСКИЙ лечебник домашних животных и птиц. Т. 1–3, 1855–1856; ЭНЦИКЛОПЕДИЧЕСКИЙ словарь. Т. I–XII, 1890–1906; ЭНЦИКЛОПЕДИЯ военных и морских наук. Т. I–VIII, 1883–1897; ЭНЦИКЛОПЕДИЯ естественных наук, 1855; ЕВРЕЙСКАЯ энциклопедия. Т. I–XVI, б. м. г.; ВЕБЕРЪ, Г. Энциклопедия элементарной алгебры, б. м. г.; ОЙЛЕНБУРГЪ, А. и М. Афанасьев. Реальная энциклопедия медицинских наук. Т. I–XXI, 1891–1901; ПОЛИТИЧЕСКАЯ энциклопедия. Т. I, 1906; ЭНЦИКЛОПЕДИЯ славянской филологии. Т. I–XI, 1910–1916 и т. н.

Религиозната книга има съществен дял – 7,7% или 274 заглавия по християнска религия и нехристиянски религии – юдаизъм, практическо богословие, свещено писание, библия, евангелия, жития, псалтири, християнска църква, християнски химни, църковна традиция и т. н.: МАКАРИЙ, архимандрит. Введение в православное богословие, 1817; ТРЕБНИКЪ, 1851; ПРОПИЛЕИ. Кн. 1–4, 1351; ДЕЯНИЯ и послания святых апостолов, 1836; КАЗАНСКИЙ, П. История православного монашества на Востоке, 1854; ГОСПОДА нашего Иисуса Христа новый завет, 1865; ГЕТЕ, В. Изложение учения православной католической церкви, 1869; СМЕРНОВЪ, Е. История христианской церкви, 1873 и мн. др.

Изключителен интерес за изследователите представляват описите и каталозите на ръкописи в Московския музей, Румянцевския музей, Троицко-Сергиевата лавра, Киевската духовна семинария – 42 заглавия, като например: ПЕТРОВЪ, Н. И. Описание рукописных собраний, находящихся в городе Киев. Вып. 1–3, 1891–1904; ОПИСАНИЕ славянских рукописей Библиотеки Свято-Троицкой Сергиевой лавры. Ч. 1–3, 1878–1879; НИКОЛЬСКИЙ, Н. К. Рукописная книжность древне-русских библиотек XI–XVII вв., б. г.; УВАРОВЪ, А. С. Систематическое описание славяно-русских рукописей. В. 4 ч., 1893–1894 и т. н. Или ГОРСКИЙ, А. и К. Новоструевъ. Описание славянских рукописей Московской синодальной библиотеки, 1855.

Естествените науки са представени в 213 заглавия или 6%. Те са публикувани след 1850 г. и в голямата си част са в превод от чужди автори. В отделните науки техният относителен дял е различен. Най-многобройни са тези по зоология – 91 заглавия: БРЕМЪ, А. Иллюстрированная жизнь животных. Всеобщая история животного царства. Т. I–IV, 1869–1874; ГРИГОРЬЕВЪ, В. В. Элементарный курс естественной истории. Зоология, 1869; НАСОНОВЪ, Н. В. Къ истории развития африканского страуса. Вып. 1–3, 1894–1896; ГОФМАНЪ, Э. Атлас бабочек Европы и отчасти русско-азиатских владений, 1897; ДИННИКЪ, Н. Я. Звери Кавказа. Ч. 1–2, 1910–1914 и др.

Изданията в областите: математика, физика, астрономия, метеорология, геология наброяват само 65 заглавия от средата на XIX в. като: БРОКЪ, Г. К. Физические основы аэрофотографии, 1858; ГЕРШЕЛЬ, Д. Очерки астрономии, 1861; ГУМБОЛЬДЪ, А. Ф. Космосъ, 1862; ЛЕВЕ, А. Курсъ арифметики и собрание арифметических задач, 1869; МОНЪ. Метеорология или учение о погодах, 1876; ГАВЛОВСКИЙ, А. Г. Руководство геометрического черчения, 1879; ГАНО, А. Полный курсъ физики, 1885; ЛЕБЕДЕВЪ, Г. Учебник минералогии. Вып. 1–2, 1890–1891; НЕЙМАЙРЪ, М. История Земли, 1902; ВЕБЕРЪ, В. Шемахинское землетрясение 31-го января 1902 г., 1903; ПЕРРЕНЪ, Ж. Атомы, 1912; СЕРЕБРЯКОВЪ, П. Математическая теория озного страхования, 1909 и т. н.

С 45 заглавия са представени биологическите науки – учението на Ч. Дарвин, произход на човека, раси и народности, произход на видовете като например: ДАРВИНЪ, Ч. Собрание сочинений. В 4 т., 1896–1901; БРЮККЕ, Е. Учебник физиологии, 1876; ИНОСТРАНЦЕВЪ, А. А. Исторический человекъ каменного века побережья Ладожского озера, 1882; БИРКНЕРЪ, Ф. Расы и народности человечества; 1914.

Заглавията в областта на ботаниката са само 42, публикувани основно след 1900 г. – флора на Русия, география на растенията, физиология на растенията: ВОЛЬФЪ, Э и И. Палибин. Определитель деревьевъ и кустарниковъ европейской России, Крыма и Кавказа по листьям и цветам, 1904; ГРЕБНЕРЪ, П. География растений, 1914 и др. п.

Книгите, третиращи изкуството, архитектурата, музиката, наброяват 142 заглавия или 4% и са публикувани през втората половина на XIX в. Те са посветени на въпроси на теорията и историята на изкуството, на архитектурата на дворци, църкви, манастири, руски градове; на иконописа, на живописа, на декоративното изкуство, орнаменталистиката и са богато илюстрирани. Сред тях са: ГРАБАРЪ, И. История русского искусства, б. г.; ГРАБАРЪ, И. Русские города. Разсадники искусства, б. г.; ГНЕДИЧЪ, П. П. История искусствъ. Зодчество. Живопись. Ваяние. 1897; БАЙЕ, К. Византийское искусство, 1888; РОВИНСКИЙ, Д. А. Обзоръ иконописания въ России до конца века, 1903; ДОРЭ, Г. Библейский альбомъ, 1905; ВИДЫ Монастырей и Скитовъ святой Афонской горы, б. м. г.; ВОЛЫНСКИЙ, А. Л. Леонардо да Винчи, 1899; ОБРАЗЦЫ декоративного и прикладного искусства изъ императорскихъ дворцовъ, церквей и коллекций в России. Вып. 1–10, 1901; БЕРТЕНЕВЪ, С. П. Большой Кремлевский дворецъ, 1909; КОНДАКОВЪ, Н. Памятникъ Гарпий в Малой Азии и символика греческого искусства, 1873; Опись памятниковъ древности въ некоторыхъ храмахъ и монастыряхъ Грузии, 1890; О фрескахъ лѣстницы Киево-софийскаго собора, 1888 и т. н.

За българския изследовател и читател особено интерес представлява изданието на ЗАЙМОВЪ, С. Юбилейный путеводитель по священ-

нымъ мѣстамъ-памяткамъ воздвигнутымъ признательнымъ болгарскимъ народомъ, 1907. А също и книгата ХРАМЪ-памятникъ у подножія Балканъ для вѣчнаго поминовения православныхъ воиновъ, павшихъ въ русско-турецкую войну 1877–1878 гг., 1902.

Заглавията с тематика в областта на музиката са 59 – теория на музиката, църковна музика (литургии, псалми, свещенопения, химни), песни и т. н., като например: ТУРЧАНИНОВЪ, П. И. Собрание духовно-музыкальных сочинений и переложений Протоерея П. И. Турчанинова, 1889; БОРОДИНЪ, А. Князь Игорь. Опера в четырехъ актахъ с прологомъ, 1888; ВИЛЛУАНЪ, В. Ю. Элементы теории музыки, 1900; ПОЛНЫЙ русский пѣсенникъ больше 400 пѣсенъ русскихъ, народныхъ, цыганскихъ, грузинскихъ, солдатскихъ, малороссийскихъ, военныхъ, различныхъ романсовъ и с прибавлениемъ комическихъ куплетовъ, 1876. За българския читател изключително ценно е изданието: АРХАНГЕЛЬСКИЙ, А. А. Гимнъ в память Св. Кирилла и Мефодія, 1885.

Литературата по философия, психология и етика наброява 118 заглавия – 3,3% от изследваната колекция. Най-често срещаните автори са Г. В. Плеханов, М. И. Туган-Барановский, А. Пуанкаре, Б. С. Блеки, Д. С. Мил, Х. Гефдинг, Й. Фихте, В. Либкнехт, М. Мюлер, Ф. В. Ферар, К. Кавелин, М. Владиславлев, Дж Сюли и други класици в тези науки, чиито трудове са посветени на история на философията, философски системи и направления, теория на познанието, логика, етика и морал. Например: ВЛАДИСЛАВЛЕВЪ, В. Логика, 1872; СВЕТИЛИНЪ, А. Учебникъ логики, 1874; ЖАНЕ, П. Мозг и мысль, 1868; КАВЕЛИНЪ, К. Задачи психологии, 1872; ЖОЛИ, Г. Психология великихъ людей, 1890; ГЕЙМАНСЪ, Г. Психология женщины, 1911; МИЛЪ, Д. С. Основания политической экономии съ некоторыми изъ ихъ примѣнений къ общественной философии, 1865; БЛЕККИ, Д. С. Четыре физиса нравственности: Сократъ, Аристотель, християнство и утилитаризм, 1878; БАУЕРЪ, В. История философии, 1866; МЮЛЛЕРЪ, М. Наука о мысли, 1891; ГОБСОНЪ, Д. Эволюция современного капитализма, 1898 мн. др.

Географската литература е представена съ 116 заглавия или 3,3% от публикациите и съдържа съчинения за географски изследвания на Русия и на европейските страни, на бреговете на Черно море; пътешествия на остров Сахалин, в Италия, Австро-Унгария, Саксония, Гърция, Европейска Турция, Китай; експедиции, географски открития, пътеводители на Москва и околностите, на градовете и курортите в Западна Европа, на светите места на Атон. Заслужава да споменем изданията: ПУТЕШЕСТВІЕ по Саксонии, Австрии и Италии въ 1800, 1801 и 1802 годахъ. Ч. 1–3, 1805–1806; ДОБЕЛЬ, П. Путешествія и новѣйшія наблюдения въ Китаѣ, Маниллѣ и Индо-китайскомъ архипелагѣ, 1833; ЖИВОПИСНОЕ путешествие по Азии. Вып. 1–2, 1839–1840; ДАВЫДОВЪ, В. Путевыя записки, веденныя во время пребывания на Ионическихъ остро-

вахъ, въ Греции, Малой Азии и Турции в 1835 году, 1840; ЗАВАЛИШИНЪ, И. Описание Западной Сибири. Т. 1–2, 1862–1867; ПОРФИРИЙ Успенский. Востокъ християнской и Синай, 1857; ТОМСОНЪ, Д. Китай, 1876; ГРИГОРОВИЧЪ-БАРСКИЙ, В. Странствования Василья Григоровича-Барскаго по свѣтымъ мѣстамъ Востока съ 1723 по 1742 г. Ч. 2–4, 1886–1887; ЕВРОПА. Иллюстрированный географскій сборникъ, 1904 и мн. др. Голямо е познавателното значение и на многотомните съчинения на Э. РЕКЛЮ – Земля и люди. Всеобщая география, 1890–1901 и Человекъ и земля, 1906, а също и на Отчетите на Руското Географско дружество за един продължителен период 1882–1929 г. Едно интересно за българските изследователи е заглавието: БЕНДЕРЕВЪ, А. Военная география и статистика Македонии и соседнихъ съ нею областей Балканскаго полуострова, 1890.

Археологическата литература съставлява 2% или 70 заглавия и съдържа съчинения по археология на отделни страни – Русия, Гърция, Македония, както и сведения за археологически паметници на културата, старини, разкопки като например: КЛАССОВСКИЙ, В. Систематическое описание Помпей и открытыхъ въ ней древностей, 1848; РАДЛОВЪ, В. В. Сибирские древности, 1896; РУССКІЯ древности по снимкамъ И. Ф. Барцевскаго. Вып. 1–15, б. г.; КУЛАКОВСКИЙ, Ю. Древности Южной России: Две Керченские катакомбы с фресками, 1896; КРАШЕННИКОВЪ, М. Н. Эпиграфические этюды, 1892; ЛАВРОВЪ, П. А. Югославия палеография, 1904; КОНДАКОВЪ, Н. Македония. Археологическое путешествие, 1900; ПАРЛАНДЪ, А. А. Храмы древней Греции, 1909 и т. н. Притежаваме и едно заглавие за български археологически паметници: ДАСКАЛОВЪ, Х. Е. Открытия въ древней столице болгарской, Терновъ, 1859.

Само 40 заглавия са книги по медицински проблеми – 1,1% по въпроси на анатомията, физиологията, патологията, хигиената, фармацията: ДИЛЛНБЕРГЕРЪ, Э. Терапевтическая карманная рецептура для внутреннихъ болѣзней по Венской школѣ; 1862; БЕРНАРЪ, К. Лекции по физиологии и патологии нервной системы. Т. 1–2, 1866–1867; ПОЛЬ, Ж. Мозгъ и мысль, 1868; ДОБРОСЛАВИНЪ, А. Курсъ военной гигиены. Т. 1–2, 1885–1887; БЕМЪ, Р. Руководство къ отравлениямъ, 1880; ВЛАЕВЪ, Г. М. Научный медицинскій трудъ. Т. 1–14, 1893–1896. Не може да не споменем и многоезичния, внушителен по обем, речник от 1063 с.: ГРИНБЕРГЪ, Л. Терминологический медицинскій словарь, 1864.

Сравнително малък е броят на биографичните книги – 29 заглавия или 0,8%. Те са изключително разнообразни по съдържание – биографии за живота и дейността на личности – писатели, поети, политически и религиозни дейци, живописци, композитори, военачалници, учени; история на родове, на отделни фамилии, като например: ПЛУТАРХЪ. Жизнеописания Плутарха, 1862; АКСАКОВЪ, И. С. Биография Федора Ивановича Тютчева, 1886; АННЕНСКИЙ, А. Н. Жоржъ Зандъ. Биогр. очерк, 1894; ЖИЗНЬ

Святого Димитрия митрополита Ростовского, 1866; **БИОГРАФИИ** композиторовъ съ IV–XX в. *Иностр. и русс. подъ ред. А. Ильинскаго, 1904; БАЗУНОВЪ, С. А. А. Даргомыжскій. Его жизнь и музыкальная деятельность, 1894* и др. Ценни и исторически значими са многотомните издания като **НАШИ дѣтели. Галерея замѣательныхъ людей Россіи въ портретахъ и біографіяхъ, 1878.** Или заглавия, посветени на руски императори: **ЖИЗНЬ, знаменитыя дѣянія и достопамятныя изреченія императора Александра I. Ч. 1–3, 1826–1827; ЦАРЬ Освободитель, царь мученикъ императоръ Александр II, 1898.** Сред притежаваните книги срещаме едно заглавие, посветено на българска историческа личност – **РАЙНА Княгиня. Автобіографія панагюрской учительницы Райны Георгиевой, прозванной турками болгарскою королевою, 1877.**

Заглавията по технически науки са само 4–0,1%, относно железопътното дело, електричеството, производството на спирт и водка – **ОТТО, Ф. Винокурение, приготовление спирта и производство сладких и ароматических водок,**

Maria Argirova-Gerasimova, Sabina Aneva, Nikola Kazanski, Neli Baikova

RARE AND VALUABLE RUSSIAN BOOKS IN THE LIBRARY COLLECTION OF THE BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

(Summary)

In the library collections of Bulgarian Academy of Sciences (BAS) are preserved more than 3 500 titles of Russian books published between 1700–1917. They are acquired through donations and international exchange with the libraries of the Russian Imperial Academy of Sciences in St. Petersburg, the universities of Moscow, Kharkov, Kazan, and the Slavonic committees in Moscow, Kiev, Odessa. Part of the titles belong to the private collections of eminent Bulgarian scholars, public and cultural figures as Vasil D. Stoyanov, Stoyan Mikhailovski, Marko Balabanov, Nikola Sakarov, Stanimir Stanimirov, Petar Darvingov, Nikolai Dilevski and others, bestowed on the academy li-

1871; **ПРОЦЕНКО, Ю. П. Нѣкоторыя соображенія по желѣзно-дорожному дѣлу на Кавказѣ, 1879.** Открихме и едно познавателно заглавие в 7 тома в областта на фината механика и приборостроенето: **ВРЕМЕНИКЪ Главной палаты мѣръ и вѣсовъ. Ч. 1–7, 1894–1905.**

Настоящият анализ и описание на книгите, публикувани в Русия до 1917 г. и притежание на Централната библиотека на Българската академия на науките и на специалните библиотеки от нейната мрежа, не изчерпва целия богат и разнообразен кръг от литература, която е и ще бъде използвана от учени и изследователи. Предстоящо е въвеждането на заглавията в автоматизираната библиотечна система ALEPH 500 и представянето им в електронния каталог на Централната библиотека, чрез което информацията за това изключително книжовно богатство ще стане достояние на всички читатели и потребители, които проявяват научен или познавателен интерес към безценните образци на художествена и научна литература, оставили неповторима следа в човешката история.

brary. As a result of the carried out content, comparative and quantitative analyses are determined 14 unique titles or one-off copies defined as a bibliographic rarities. In the article the preserved titles are presented by fields of knowledge, are described the inner book get-up, the ex-libris, the inscriptions, the illustrations, etc. It is stressed on the policy of the Central library of BAS for preservation of the cultural heritage and affording the unlimited and free access of all users to it by means of displaying all these titles in the electronic library catalogue and the digitalization of the exclusive editions.

Адрес на авторите:

Ст.н.с. д-р Мария Аргирова-Герасимова,
Събина Анева,
ст.н.с. д-р Никола Казански, Нели Байкова,
1040 София, ул. „15 ноември“ 1,
Централна библиотека при БАН

ГОДИШНИНИ И ЮБИЛЕИ

ПАНАГЮРИЩЕ ЧЕСТВА 170-ГОДИШНИНАТА ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ПРОФЕСОР МАРИН ДРИНОВ

На 20 и 21 октомври 2008 г. в Панагюрище се състоя национално честване на 170-годишнината от рождението на видния панагюрец, първоосновател на Българското книжовно дружество и Българската академия на науките, един от създателите на следосвобожденска България – проф. Марин Дринов.

Националното честване на великия българин бе проведено под патронажа на президента на Република България Георги Първанов. На 20 октомври 2008 г. се състоя тържествено събрание, на което кметът на Панагюрище Георги Гергинев произнесе слово (словото публикуваме отделно). Прочетени бяха приветствия от президента на Република България Георги Първанов, от министър-председателя Сергей Станишев, от министъра на културата проф. Стефан Данаилов и др. (Приветствията се публикувани отделно.) На събранието председателят на БАН акад. Никола Съботинов връчи наградите, присъдени от УС на БАН, на проф. Людмила Горина (Москва) – член-кореспондент на Руската академия на науките, и на д-р Владимир Саленков (Украйна). (Информация за наградените учени е публикувана в раздел „Хроника“.) Събранието завърши с концерт, изнесен от ансамбъл „Тракия“, в който бе представен изключителният спектакъл „Хубава Яна“.

Първият ден на Националното честване бе наситен с много интересни прояви – започна със Света литургия, водена от Негово Високопреосвещенство Пловдивския митрополит Николай. След това гостите от Москва, Харков и БАН, както и много граждани посетиха родната къща на проф. Марин Дринов, където слово произнесе зам.-министърът на културата Надежда Захариева. Там беше открит и паметник на проф. Марин Дринов.

С много вълнение гражданите на Панагюрище посрещнаха награждаването на победителите в конкурса, обявен за учители и ученици, посветен на бележития техен съгражданин. Наградите бяха връчени от доц. Кирчо Атанасов – зам.-министър на образованието и науката, в Историческия музей на Панагюрище, след ко-

ето директорът на Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“ акад. Ячко Иванов връчи книги – дарения на училища от страната, носещи името на проф. Марин Дринов – 3-о СОУ (София), основните училища в Панагюрище и Кюстендил.

През първия ден бе открит и Международният научен симпозиум, посветен на Честването, който продължи и на 21 октомври 2008 г. Бяха изнесени повече от 20 научни доклада от учени от Москва (проф. Л. Горина), от Харковския държавен университет „Н. Каразин“, БАН, СУ „Св. Кл. Охридски“, Историческия музей на Панагюрище и др. Участва и делегация от Харковския държавен университет „Н. Каразин“ (университетът, където проф. Марин Дринов е преподавал повече от 30 години), от Дриновския център на Университета, както и от представители на Асоциацията на българите в Украйна, водена от ректора на Университета В. Баширов.

След края на Симпозиума от Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“ бяха представени книги, посветени на 170-годишнината от рождението на великия българин – „Марин Дринов – историк и общественик“ на чл.-кор. Людмила Горина и „Дриновски сборник“ – съвместно издание на Академичното издателство с Дриновския център на ХДУ „Н. Каразин“.

СЛОВО НА ГЕОРГИ ГЕРГИНЕКОВ – КМЕТ НА ПАНАГЮРИЩЕ

Уважаеми г-да народени представители,
Уважаеми г-да заместник-министри,
Уважаеми акад. Съботинов, проф. Бакирев,
и представители на Сдружението
на възрожденските градове,
Скъпи потомци на проф. Марин Дринов,
Уважаеми гости, съграждани, дами и господа,

За Панагюрище е огромна чест да бъде домакин на националното честване под патронажа на президента на Република България Георги Първанов по случай 170-ата годишнина от рождението на проф. Марин Дринов. Много са историчес-